

Forfatter: [P.F. Suhm]

Titel: Frode. En Fortælling ved Forfatteren af Sigrid.

Citation: [P.F. Suhm]: "Frode. En Fortælling ved Forfatteren af Sigrid.", i [P.F. Suhm]: *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 22*, A.F. Stein, 1774, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_022-shoot-workid2_022_021.pdf (tilgået 17. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 22

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[↶](#)

Frode.

En

Fortælling

ved

Forfatteren

[✕](#) af

[✕](#) Sigrid.

[✕](#) Nunc Dea, (Concordia) regnorum numen commune duorum.

[✕](#) Anledningen er taget af Saronis 5te Bog, Pag. 81 = 84, og 86.

[✕](#) Kiøbenhavn, 1774.

[✕](#) Trykt og faaes til Kiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet No. 171.

2

3

[✕](#) Imellem Frode, den Fredegode kaldet, som regierede i Sielland, og Gøthar, Konge paa Jedderen i Norge, havde været et langvarigt Fjendskab, foraarsaget derved, at den første havde bortsnappet den sidstes Dotter Alvilda, og endskiønt han derpaa havde giftet sig med Hende, saa kunde det dog ikke stille den Norske Konges Vrede; thi en vis Asbjørn, Thors Præst, og en berømt Skald paa de Tider, opvarmede den ved sine Sange, og opflammede jævnlig den Had, som da bluffedes imellem

4

[✕](#) 4

[✕](#) de Danske og Norske over de idelige Forurettelser, som de gjorde hinanden. Nordmanden, stolt af sine Fiælde, af sine Kræfter, af de sikre Befæstninger, som Naturen havde givet ham, foragtede den Danske, hvis aabne Marker, og vidtstrakte Søekyster gave enhver Fiende let Adgang til at overile ham. Eyvind, en Dansk Skald hævnede sine Landsmænds Ære ved at gjøre NidViser over de Norske. I en af dem sagde han:

[✕](#) Bag Fiælde Nordmand boer.

[✕](#) Han der sig sikker tænker,

[✕](#) Paa denne Formur traadser,

[✕](#) Og Fjenderne beleer;

[✕](#) Paa aaben Mark han ikke Tør vred Mands Øye see,

[✕](#) Han ikke overvejer,

[✕](#) At Død blant Klipper lurer,

[✕](#) staar han adspredet der Ved Danskes Hænder falder.

5

[✕](#) Op, op, I Danske Mænd,

⌘ I Frodes Hosmænd stolte,

⌘ De Silke Seyl opvinder Høye i forgyldte Raae,

⌘ Til Norge lader stande,

⌘ Og viser Klippemand,

⌘ At mod de Danske Helte Slet intet Skiul for Døden Og for de blanke Sværde Frygtagtig Nordmand hjælper.

⌘ Denne Sang blev optaget med saadant Bifald, at de fleste Danske lærte den uden ad, og siunge den ved alle Leylighedet. Her- paa fortrød Erik, en tapper Norsk Herre, som da opholdte sig ved Frodes Hof, og havde ægter hans Syster Gunvara. Han gik til Kongen, og besværgede sig. Kongen meente, at de Danske kunde have Føye til at gjøre Nid-Viser over de Norske, siden de Norske havde gjort lige saadanne over de Danske, og siden den Norske Konge paa Jedderen var da deres Fiende; men Erik fo-

6

⌘ 6

⌘ restillede, at de som nu vare Fiender, kunde om føye Tid blive Venner, at saadanne forargelige Sange tiende ikkun til at vedligeholde det gamle og ubillige Had imellem begge Folk; at man skyldede endog sine Fiender en vis Hoyagtelse, at Kongen dog havde en Norsk Prindsesse til Ægte, at der altsaa vilde rinde Norsk Blod i den Danske Tronfølgers Aarer, og endeligen, at Etik selv og de flere Norske Misfornøyedede, som opholdte sig ved hans Hof, og der ey lidet vilde bidrage til den Seyer man haabede at erlange, maatte over saadan Haanhed man udviste imod deres Landsmænd, nødes til at forlade Danmark, og at vende tilbage til deres Fæderneland. Herved formanede han Kongen til at give sin Mishag tilkiende udi saadanne Viser og mod de Personer, som siunge dem; hvorover de da ey heller bleve mere aaben- bare siungne, men aleene i Løndom.

⌘ Da Tidende kom til Norge om den Danske Flodes Udrustning, befælede en nye Iver Asbiørns Blod; han søgte ved sin Sang at opmuntre sine Landsmænd til at stride, som han dog ikke Havde nødig, og som han ogsaa kunde have gjort uden at tale

7

⌘ foragtelig om deres Fiende, ey betænkende, at han derved forringede sit Folks Tapperhed; Thi det er ingen Kunst at overvinde den Feige, og den som flyer, men at fælde den Tapre, at drive den tilbage som staaer, det kan ingen uden en Heldt. Dog Asbiørn fulgte sin Alders Fordomme, og sang:

⌘ Sønden Hær fremskrider Udaf det bløde Folk,

⌘ Det Folk paa Sletter boer Formasteligt det tænker Steengiærdet Land at vinde,

⌘ Den kiække Nordmand kue,

⌘ Til Lethræ Rige føye Gors seyerrige Trop.

⌘ Saa tænker Myg at jage,

⌘ Den vrede fnysend Biørn;

⌘ Mon brummend Giedehams Forjage rivend Varg?

8

⌘ 8

⌘ Ney Vargen stolt gaaer frem,

⌘ Og frygtsomt Faar opæder;

⌘ Den seyervisse Bamse Ey tusind Fluor agter.

⌘ Langt bedre var det hiemme I Fruer-Stuer sidde.

⌘ Med Møe paa kiælent Knæe;

⌘ Langt bedre var det hiemme I Dands paa Slet at gange,

⌘ Og Miød af Hornet tømme;

⌘ Langt bedre var det hiemme For Jer, I feige Danske Paa Bænk at strække Eder,

⌘ End staalsat Nordmand møde I Hilders Leeg den haarde;

⌘ At komme, see og slye.

⌘ Gøthar, som brændte af Begjærlighed efter Hævn, som ansaae Frode for en Ransmand, en nedrig Ransmand, og som maale Folket efter Kongen, gav denne Vise sit Bifald, og tænkte derved des sikrere at oppuste

9

⌘ 9

⌘ Tapperheds Glød i sine Undersaatters Hierter, og at blive altsaa des vissere paa Seyer- ren, Han erindrede ikke, at Foragt gjør sikker, og Sikkerhed Seyeren uvis.

⌘ Frode derimod, oplært af Erik, befoel sine Folk, at stride med samme Mod som deres Fiender, at være grumme i Slaget, men milde efter Seyeren, at bruge Forsigtighed, saasom de Havde med tapre og kloge Mænd at gjøre.

⌘ Ved Rennesøe kom det til en haard Søetrefning, Seyeren vat længe tvivlraadig, og Gøthar beegnede de Danske med al muelig Haanhed, kaldende dem bløde og frygtagtige Folk, uvandt til at see Geirsodde vendte mod Brystet, og blinke for Øynene; Mere skikkede til at knytte Kiærligheds Knuder af Elskerinders Haar, end at staae, hvor Pilehagelen fordunkler Solen. Da Erik med sine Skibe fulde af misfornøiede Norske lagde imod ham, sagde han: Nu begynder Striden, thi Nordmænd sigte imod Nordmænd. Ved Slagets Begyndelse tog Asbiørn med skiælvende Haand sine Vaaben, og ved første Vaabenbrag, som skeede, faldt han afmægtig

10

⌘ 10

⌘ paa Dækket, og blev der liggende, indtil alting var forbi. Eyvind gik det ikke bedre, thi Han bad ved Slagets Begyndelse at maatte blive sat i Land, eftersom han Havde noget nødvendigt der at forrette. Frode, som gjerne vilde skaane sin Skald, lod Ham ved en Baad bringe did. Disse tvende Helte vare altsaa tapre i Munden, men feige i Gierningen.

⌘ Slaget varede saa længe, at fast alle Pile og Stene bleve bortskudte; Vandet flød fuldt af Skiolde og af døde Kroppe, og alle Arme vare trætte. Man syntes at see Odin stride for de Danske, og Thor for de Norske. Midt i denne Uvished blev Gøthar ved en Piil dødeligen saaret, og var det i den Tummel ikke mueligt at sige. Hvo der havde udskudt den; hvorover det Rygte udkom, at han var bleven fældet af Odin selv. Ved dette Fald komme Krigsfolkene paa Hans Skib i Uorden; deres Mod svandt ey, men de sigtede nu uden Anfører, og der- fore og uden Orden. Da de nu mærkede, at Modstand var forgiæves, og de frygtede for at blive indklemte imellem Skioldene og tage til Fanger, saa gave de paa eengang

11

⌘ 11 et Raab fra sig, holdte sig i Hænderne, og sprunge over Bord; De skiøde deres Skiolde over sig, siunke derved hastig ned, og bleve saaledes uovervundne i Døden, og vedligeholdte det Norske Navn og Troeskab imod Deres Konge indtil det sidste. De øvrige Norske Skibe bleve deels borttagne, deels skudte i Siunk, og nogle saa reddede sig med Flugten. Dog fulde de Norske ey uhævnede, thi Frode mistede de Ædelste og Tapperste af sin Hær, og ingen var usaaret i den, undtagen Eyvind.

⌘ Efterat Asbiørn var kommet til sig selv igjen, og havde faaet at vide hvordan det var tilgaaet, udbrød han i disse Ord: Den forvorpne Daanelse; havde jeg kunnet bruge mine Arme, de Danske skulde ey have vundet. Eyvind var ey mindre tapper ved Tilbagekomsten; Havde jeg ikkun været til- stæde, da skulde det en have været uvis, hvo der fældte Norges Konge.

⌘ Frode vidste en aleene at vinde Seyer, men og at benytte sig af sin Seyer. Ufor- tøvet seylede han til Jedderen, og som Gø- thar havde ingen Søn efterladt sig, og de

12

⌘ 12

⌘ Norske saa udi Frode Deres PrindsesseMand, og han desuden lovede ey ar ville beholde Riget aleene for

sig, men at overlade det paa en vis Maade til Roller Erics Broder, som var en fød Normand, saa bleve de saa meget des villigere til at overgive sig.

☒ Nu voxte Modet paa den Danske Hær; Den meente ved egen Styrke aleene at have undertvunget Jedderen, og i Jedderen saae den gandske Norge. Nu beegnede den derover de Norske haanligen, og talede om at giere dem til Trælle. Frode, som viseligen vilde foreene begge Folk sammen, kunde med al sin venlige Tiltale ey formaae den til anden Opførsel. Lykkeligen kom Religionen ham til Hielp, thi Guden Balder aabenbarede sig i Drømme for sin Præst Asgaut, og befalede ham at føre sit Ærinde til begge Folk, hvilket og Asgaut gjorde ved følgende Sang:

☒ I tvende Første Helte-Folk I Nordens vidtstrakt Snee,

☒ Hvi hade og bekrige I

13

☒ 13 Med grusomt Mod hinanden. See Tiden nærmer sig,

☒ Hvorvel med langsom Skridt,

☒ Da Fælles Styrer, Troe

☒ Og Fælles Kiærlighed

☒ Med enigt Baand skal knytte

☒ Adskildte Folkeslag

☒ Fra Elvens vide Mund

☒ Til Grønlands ævig Snee,

☒ Til Dofres høye Top,

☒ Til Finnens flygtig Boe.

☒ Da Dansk og Norsk skal være Eet Sælskab og eet Folk,

☒ Og ævig Forbund skrives Paa Fienders blodig Ryg.

☒ Men ævig Venskab, Fred Skal herske iblandt dem;

☒ Da Dansken Fortrin giver Til Fiældets ædle Søn,

☒ Og Fiældets ædle Søn

14

☒ 14 Til Dansken Fortrin giver;

☒ Da kiæppes kun om Dyd,

☒ Om Ære udi Trossab,

☒ Om Kiærlighed til Land,

☒ Til Kongen og sit Folk.

☒ Da fælles Sværd kun hvæsses Mod hint det mægtig Folk, Ved Mælers Strander boer, Af Gothisk Herkomst brammer. Dog da det sielden drages.

☒ Da Folk meer fredelig I sidste Tider tænker,

☒ End nu da Jernet berker.

☒ O at en ævig Fred Lyksalig gjorde Verden;

☒ Dog det kun Ønske bliver.

☒ I Haab af kommend Fred,

☒ Af Fryd, Samdrægtighed,

☒ Saa lader Avind fare;

☒ Spot sømmer ikke Helte;

15

☒ 15 I ere begge Helte,

☒ Og ædelt Blod mon flyde I eders svolne Aarer;

☒ At boe paa Bierg og Slette Ey Mod og Manddoms gir,

☒ En heller dem bortjager.

☒ En god Opdragelse,

☒ Et fast og modigt Øye,

☒ Som uden Frygt paa Døden seer, Uskyldigt, henbragt Liv Det Dyden bringer frem,

☒ Og Dyden elsker op Deri sande Tapperhed.

☒ Derfor I Danske, Norske,

☒ Udstrækker Samfunds Hænder,

☒ Og tager broderlig Hinanden udi Favn!

☒ Bulder blev i begge Forsamlinger; Glædes Bulder; De omfavnede og kyste hinanden. Saa længe Frode levede, var al Tvedragt imellem dem aflagt, og de elskede hver-

16

☒ 16

☒ andre, som tvende Folk; tvende Riger, der havde fælles Konge. Dog Fred og Eenighed bleve lagde med ham i Graven, og det blev efter Spaadommen forbeholdet de senere Tider, at tilveyebringe et stadigt Venskab imellem disse tvende ædle Folk, som vi ville ønske, at maatte vedvare indtil Verdens Ende, og aldrig at spildes ved nogen Misforstaaelse.